

VAN DE REDACTIE

Beleid en Maatschappij 50 jaar

Terugblikken, reflecteren, vooruitkijken

*Nanke Verloo, Tamara Metze, Cody Hochstenbach, Myrte Hoekstra, Claartje Brons, Emily Miltenburg, Duco Bannink & Mark van Ostaijen**

‘Maak er een vriendenclub van. Eten jullie wel eens met elkaar? Dat moet je echt doen. Dat zou mijn belangrijkste laatste advies zijn’, aldus Kees Schuyt aan het eind van het interview dat redactieleden Mark van Ostaijen en Claartje Brons met hem hielden in verband met het 50-jarig jubileum van *Beleid en Maatschappij*. Het is toevallig precies een jaar geleden dat de hele redactie van B en M samen genoot van een heerlijk en inspirerend diner in de Plantage in Amsterdam. Die avond werden ons twee dingen duidelijk. Ten eerste dat B en M in november 2023 vijftig jaar bestaat. Ten tweede dat onze redactie bestaat uit wetenschappers die zichzelf ten doel hebben gesteld om hun onderzoek actief in te zetten om de wereld een stukje mooier, eerlijker, schoner en inclusiever te maken.

Die samenstelling van redactieleden is niet geheel toevallig. Al bij de oprichting, door vooraanstaande personen als Jacques van Doorn, Wil Albeda, Bram Peper, Hans van den Doel en Kees Schuyt, was het doel om op het snijvlak van wetenschap en praktijk te opereren. Het ging om wetenschap van beleid. Hoe worden maatschappelijke problemen omgezet in beleidsvraagstukken en in de politieke besluitvorming? Ook was het doel om politicologen, sociologen en juristen bij elkaar te brengen in wat we vandaag een interdisciplinair tijdschrift zouden noemen. Ten derde, vertelde Schuyt, wilden de oprichters sociaalwetenschappelijk onderzoek maatschappelijk geaccepteerd maken en zorgen dat wetenschappelijke inzichten niet alleen in wetenschappelijke kring bekend zijn, maar ook landen in *evidence*

* Dr. Nanke Verloo is universitair docent stedelijke planologie aan de Universiteit van Amsterdam en voorzitter van de redactie van *Beleid en Maatschappij*. Prof. dr. Tamara Metze is hoogleraar bestuurskunde aan de faculteit Technology, Policy and Management van de TU Delft en redactielid van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Cody Hochstenbach is universitair docent stadsgeografie aan de Universiteit van Amsterdam en lid van de redactie van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Myrte Hoekstra is onderzoeker bij het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en redactielid van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Claartje Brons werkt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan het beschermen en vernieuwen van de democratie en is redactielid van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Emily Miltenburg is onderzoeker bij het Sociaal en Cultureel Planbureau en lid van de redactie van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Duco Bannink is universitair hoofddocent bestuurskunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam en redactiesecretaris ad interim van *Beleid en Maatschappij*. Dr. Mark van Ostaijen is als universitair docent verbonden aan het departement Bestuurskunde en Sociologie (DPAS/ESSB) van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij werkt als managing director van het LDE onderzoekscentrum Governance of Migration and Diversity en is redactielid van *Beleid en Maatschappij*.

based beleid en politiek. Een doelstelling die met het oog op de lastige politieke omgang met ‘sociologisch jargon’ nog steeds niet aan belang heeft ingeboet (Duyvendak e.a., 2021). Met dit jubileumnummer vieren we dat *Beleid en Maatschappij* al een halve eeuw op weg is om deze doelen te bereiken.

Tijdens ons Plantage-diner bespraken we als redactie onze basis, de achterliggende redenen waarom we onze vrije tijd besteden aan het houden van redactievergaderingen en het tot stand brengen van rubrieken als Reflectie & debat, Dossier of De blinde vlek. De uitkomst was helder, eenieder van ons kon zijn of haar engagement voor politieke en maatschappelijke kwesties niet geheel kwijt binnen de kaders van de wetenschap. *Beleid en Maatschappij* is een plek waar over de eigen discipline heen wordt gekeken, waar de toepassing van wetenschap op beleid en praktijk mag worden gezocht, en waar speels en kritisch kan worden nagedacht over de achtergronden van én oplossingen voor maatschappelijke kwesties.

Als redactie besloten we tijdens dat diner om een jubileumnummer te maken dat de bijzondere geschiedenis van B en M viert. Waarin we reflecteren op actuele maatschappelijke kwesties en de rol van de wetenschap hierin, door de ogen van anderen en met oog voor toen en nu. Zodoende spraken we met oudgedienden, practitioners, ambtenaren, studenten, migranten en activisten. Mark van Ostaijen en Claartje Brons gingen aan de slag door oud-hoofdredacteuren te interviewen over hun ervaringen en visies. Het resultaat leest u in het eerste artikel. Omdat Emily Miltenburg en Myrte Hoekstra werkzaam zijn bij belangrijke onderzoeksinstituten, konden zij de hand leggen op rijke data waarmee zij een inkijkje bieden in wat Nederlanders nu eigenlijk als maatschappelijke problemen ervaren en hoe zij kijken naar de politiek, de overheid en de rechtsstaat. Onze langst zittende redacteur, Duco Bannink, wilde zijn jarenlange ervaring wel aanwenden om te reflecteren op de rol van beleid en maatschappij in *Beleid en Maatschappij*, en andersom. In het derde artikel leest u zijn reflectie. Terugblikken en stilstaan bij het heden is leuk, maar in een jubileumnummer willen wij ook vooruitkijken en nadenken over de maatschappelijke kwesties die ons in de nabije toekomst gaan bezighouden. Tamara Metzke, Tamar de Waal, Cody Hochstenbach en Nanke Verloof zetten hun netwerk in om die toekomst vanuit verschillende perspectieven en doelgroepen te belichten. Het resultaat leest u in het vierde artikel. Als laatste schenken we met een boekrecensie aandacht aan het jubileumboek (Overmans, Honingh & Noordergraaf, 2023) van de Vereniging voor Bestuurskunde en ons zusterijdschrift *Bestuurskunde*.

Wat hebben we nu geleerd van deze terugblik, reflecties en vergezichten? Drie inzichten geven ons als redactie richting. Ten eerste de inter- of multidisciplinaire signatuur van B en M. Die is vanaf de oprichting belangrijk richtinggevend geweest en is in de huidige academie evenzeer van belang. B en M biedt daarmee een platform van discussie en dialoog over een aantal voorname sociale wetenschappen heen.

Ten tweede de maatschappelijke relevantie. B en M is er altijd op gericht geweest om bestuurlijk, beleidsmatig of maatschappelijk relevant te zijn. Dat is in het ver-

De redactie

leden tot uitdrukking gekomen middels de historische relatie met de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Tegenwoordig heet dat niet langer meer disseminatie of valorisatie, maar 'impact-oriented science', dus wetenschap die zich maatschappelijk verantwoordt. Dat is in een klimaat waarin wordt opgeroepen tot een meer maatschappelijke bestuurskunde en wordt gevreesd voor een sociologie die zich vervreemdt van de samenleving, eens temeer van groot belang (Overmans e.a., 2023; Duyvendak, 2013). We moeten onze divers samengestelde redactie, waarin medewerkers van zowel universiteiten als onderzoeksinstellingen en ministeries een rol hebben, dus koesteren.

In lijn daarmee is het belang van de Nederlandse taal, niet op z'n minst omdat in het huidige academische klimaat van Engelstalige dominantie en H-indexen het steeds moeilijker wordt onderzoekers te vinden die willen publiceren in een Nederlandstalig tijdschrift. Er is ooit door de redactie principieel gekozen om door te gaan in het Nederlands, zodat de aansluiting met beleidsmakers en de praktijk niet verloren gaat. Die keuze wordt door ons onderschreven. Maar tegelijkertijd kwam vanuit de praktijk het verzoek om vaker artikelen te publiceren die een overzicht bieden van de meest actuele kennis over complexe maatschappelijke uitdagingen. Die artikelen worden bij uitstek in het Engels gepubliceerd. Wat gaan wij hiermee doen? In onze reflectie hebben we een aantal praktische oplossingen geformuleerd. Ten eerste gaan we auteurs van gerenommeerde Engelstalige artikelen die nuttig zijn voor het Nederlandse debat actief uitnodigen om een vertaling bij ons te publiceren. Maar dan wel met de opdracht het artikel aan te vullen en zo in de Nederlandse opgave te plaatsen. Ten tweede gaan we weer meer ruimte geven aan goed onderbouwde ideeën die bijdragen aan actuele maatschappelijke discussies. We willen het essay weer ruimte geven in B en M om zo agenderend te zijn in uitdagende tijden waarin er simpelweg te veel informatie tot ons komt.

Als laatste heeft deze reflectie ons wederom doen realiseren dat de relatie tussen wetenschap, beleid en maatschappij constant in beweging is en aandacht behoeft. Juist in het huidige 'post-truth' tijdperk is het nodig om betrouwbare informatie te leveren die bijdraagt aan het maken van goede of op z'n minst minder slechte beslissingen. Om die rol te vervullen zullen wij er als redactie op toezien dat onze stellingname altijd transparant is, dat we onderwerpen van meerdere perspectieven belichten en dat ons eigen activisme niet gepaard gaat met dogma's maar met debat, reflectie, aanpassing en geïnformeerde en diverse vormen van kennis die u als lezer zelf in staat stelt een keuze te maken in uw perspectief, ideologie en handelen.

Ten slotte heeft deze reflectie bij ons het besef versterkt dat een tijdschrift als B en M misschien wel meer nodig is dan ooit. Om de vertaalslag tussen beleid en maatschappij, tussen sociale wetenschappen en tussen Engelstalige en Nederlandstalige inzichten te kunnen blijven maken is een tijdschrift als B en M van blijvende waarde. Dat laten de lezerscijfers zien en wij blijven ons inzetten om die waarde verder te brengen.

Echter, als we daarin slagen, en we dat perfect weten te realiseren, dan zou het mooi zijn als we kunnen constateren dat we over vijftig jaar geheel overbodig zijn geworden. Dat lijkt ons – waarschijnlijk tegen beter weten in – een mooi streven. Dus, op naar het eeuwfeest waar we B en M als anachronisme kunnen opheffen. Op naar het einde!

Literatuur

- Duyvendak, J.W. (2013). *Red de sociologie van haar maatschappelijke ondergang*. www.socialevraagstukken.nl/red-de-sociologie-van-haar-maatschappelijke-ondergang/ en www.nrc.nl/nieuws/2013/05/18/losgezongen-van-het-eigen-land-1246423-a844719.
- Duyvendak, J.W., Dykstra, P., Engbersen, G., & Ostaijen, M. van (2021). Rutte heeft de sociologie juist nodig. *Sociale Vraagstukken*. www.socialevraagstukken.nl/rutte-heeft-de-sociologie-juist-nodig/, geraadpleegd op 27 oktober 2023.
- Overmans, T., Honingh, M., & Noordergraaf, M. (2023). *Maatschappelijke bestuurskunde. Hoe verbindende bestuurskundigen (kunnen) inspelen op maatschappelijke vraagstukken*. Den Haag: Boom.